
MELLOMKIRKELIG RÅD

OSLO

2.-3. FEBRUAR 1998

SAKSLISTE

Sak MKR 04/98

ÅRSMELDING 1997
[REDACTED]

ÅRSMELDING 1997

MELLOMKIRKELIG RÅD

1997 var året da verdien av verdier fikk et oppmerksomhetsgjennombrudd på den politiske agenda i Norge. I det kirkelige nettverk som Mellomkirkelig Råd er en del av gjennom at dens ansvar å "ivareta Den norske kirkes økumeniske og internasjonale forpliktelse", har Rådet møtt verdibaserte spørsmål og utfordringer i mange år. Ett eksempel vil være de kritiske spørsmål som kirker i Det sørlige Afrika stiller til oss som majoritetskirke i et av verdens rikeste land .

Når verdispørsmålet i dag reises i det politiske rom med ny kraft, er det derfor nødvendig at de reises med et globalt perspektiv. Det må mer enn noen gang være Den norske kirkes oppgave å la spørsmålet om verdier få trengse seg på oss nedenfra og utenfra, enten det er de radmagre barna i Nord-Korea og de overvektige barna i USA eller det er innvandrerbarn i Oslo eller barn i kirkeasyl i våre kirkehus. I hvert sitt toneleie skriker de etter et nytt og bærekraftig verdisystem . Mellomkirkelig Råds oppgave inn i det norske samfunn er å være kanal for denne -i egentlige forstand - profetiske røst.

1997 har vært et år da Mellomkirkelig Råd på ulike måter ble minnet om

at det er en kontinuerlig utfordring å gjøre rede for hvorfor den norske kirke forsøker å være et aktivt medlem i de internasjonale økumeniske organisasjonenes . På den globale arena har dette skjedd gjennom at Mellomkirkelig råd har vært en respondør på dokumentet “Toward a common understanding and vision of the World Council of Churches” som har som mål å legge grunnlaget for kirkenes re-forpliktelse på den økumeniske visjon i forbindelse med Kirkenes verdensråds 50 års markering i 1998. Gjennom en langvarig debatt i medlemskirkene har det blitt åpenbart hvor ulikt mange av medlemskirkenes forståelse og visjon med KV-fellesskapet tegnes . Samtidig kan vi av Sentralkomiteens vedtak dette året avlese konturene av en felles forståelse og visjon for fellesskapet mellom medlemskirkene i KV som har mulighet til å gi den økumeniske bevegelse ny energi framfor tusenårsskiftet. I denne prosessen har Mellomkirkelig Råd på Den norske kirkes vegne insistert på at

-det kun er kirker som kan være medlemmer av KV,

- vårt fellesskaps visjon er en synlig enhet og at denne må tydeliggjøres i

Kvs Basis

-dette fellesskapets arbeids-relasjoner med andre instanser med en

økumenisk forpliktelse må avklares og styrkes. På dette punkt har

Mellomkirkelig Råd arbeidet for at Kirkens Nødhjelp som kirkenes eget

“spesialiserte instrument” for internasjonal diakoni - må få en avklart og

avtalt rolle i virkeliggjøringen av fellesskapets kall og oppgave i verden.

-kirkenes synlige enhet også har et uttalt misjonerende formål-”forat

verden skal tro”.

På den europaiske arena ble det all-europeiske møtet i Østerrike, European Ecumenical Assembly II (EEAII) under motto "Forsoning - Guds gave og kilde til nytt liv" en overraskende kraftfull og "participatory" mønstring av kirkene i Europa, men samtidig en smertelig understrekning av den splittelse som er mellom de europeiske lemmer på Kristi kropp.

Den meget store ungdomsdeltakelsen fra kirker i Øst-Europa minnet oss om at vi fremdeles er i en tid hvor det lengtes etter å bryte isolasjon og knytte nye kirkelige kontakter på tvers i Europa. Dette peker framover mot muligheten for et sterkere grad av felles kristen europeisk vitnesbyrd i møte med det voksende muslimske nærvær på dette kontinentet. Det er derfor noe av et paradoks om det av økumeniske årsaker ikke vil være mulig å arrangere et nytt EEA III i framtiden.

For Mellomkirkelig Råd har deltakelsen i EEA II understreket viktigheten av at Den norske kirke fra det nordligste hjørne i Europa søker å være et aktivt medlem i denne regionale kirkeorganisasjon. Vår geografiske beliggenhet gjør oss rett og slett til en deltaker i et kirkelig samarbeid på tvers av tre viktige havområder som knytter Europa sammen, Østersjøen og Nordsjøen (Porvo-avtalen) og Barentshavet (Samarbeidsrådet for kristne kirker i Barentsregionen (SKKB)).

På den nasjonale arena har 1997 vist at det er en krevende oppgave for Den norske kirke å være et troverdig medlem i Norges kristne råd (NKR). I forhold til internasjonale spørsmål er dette relativt ukomplisert. På den ene siden vil en greit kunne peke på oppgaver hvor Mellomkirkelig Råd har invitert NKR inn til samarbeid, ja hvor NKR etter en tid er bedt om å

overta ansvaret på vegne av alle kirkene, også Den norske kirke. Det er imidlertid i de nasjonale spørsmål forventningen til Den norske kirke som partnerkirke er størst, særlig i spørsmål som gjelder hva minoritetskirkene kaller "behov for endringer av Den norske kirkes privilegier overfor det norske folk".

1997 var derfor et år hvor Den norske kirke som stor majoritetskirke ble utfordret til å utvise større følsomhet overfor den økende "støyen" fra minoritetskirkenes forventninger om endrede relasjoner. Samtidig må Den norske kirke ikke lukke øynene for at den økende "støy" ikke alltid er grunnet i økende medlemstall på frikirkelig side. Uansett må vi selv sørge for å ha en struktur som kan gi ansvarlige svar og som i større grad makter å opptre mer proaktivt på dette feltet.

I 1997 ble Norges første lokaløkumeniske råd - Trondheim kristne råd - etablert med deltakelse fra alle kirkene i byen, inklusive Den katolske kirke og Den norske kirke. I tiden som kommer vil utfordringen til kirkene om å komme sammen på lokalplanet bare øke og det sentralkirkelige leddet i Den norske kirke må - i dialog med bispedømmerådene - ha en gjennomtenkt strategi for hvilken rolle de skal ha i dette.

Med deltakelse i disse økumeniske organisasjonene som bakteppe deltok Mellomkirkelig Råd i feiringen av Det Lutherske Verdensforbund(LVF)s 50 års jubileum og organisasjonens 8. generalforsamling i Kina under temaet "I Kristus - kalt til vitnesbyrd". Gjennom denne feiringen ble det klargjort for mange kirkegjengere at dette er et verdensvidt

fellesskap(communio) vi rett og slett er båret inn i når vi døpes og tar del i når vi går til nattverd. Det er gledelig å se hvordan comunio-tanken stadig vinner skikkelse og konkret form og forpliktelse og vitner for verden om kirkens enhet på tvers av rikdom-fattigdom, språk, hudfarge og kultur. I tider hver norske misjonsorganisasjoner av ulike grunner endrer sine samarbeidsrelasjoner til lutherske kirker i Sør har Den norske kirke derfor en særlig forpliktelse til å videreføre relasjonene.

Den norske kirke vil i den nye generalforsamlingsperioden (6-8 år) delta aktivt i LVFs lederskap gjennom at Mellomkirkelig Råds leder innehar den viktige valgte funksjonen som Treasurer(økonomisk ansvarlig) og dermed er medlem av LVFs Eksekutivkomite.

Denne fornyede forpliktelse på vårt medlemskap i LVF som 1997 har innebåret , forhindrer ikke at Mellomkirkelig Råd i framtiden i økende grad vil etterspørre initiativ - både fra LVF og KV - til sammenheng, samhandling og bedre koordinering mellom LVF og KV .

I 1998 vil KV feire sitt 50 års jubileum. Samtidig er det 25 år siden den såkalte Trana-komiteen avga sin innstilling til Bispemøtet i Den norske kirke om "Den norske kirkes økumeniske engasjement". Denne koplingen er ikke kun av journalistisk interesse, men bør minne oss om at hvem generasjon trenger å stille de grunnleggende spørsmål på nytt slik at svarene kan eies av oss selv og ikke bare av andre :hva er vår forståelse og visjon for deltakelse i den økumeniske bevegelse? Denne prosessen vil Mellomkirkelig Råd søke å stimulere i årene som kommer -

på alle nivåer i kirkens liv.

Noe overraskende for Mellomkirkelig Råd ble Rådets engasjement i debatten rundt forslaget om å bygge to gasskraftverk i Norge en større sak i 1997. Flere store media uttrykte forskrekkelse over at et kirkelig organ kunne "blande seg inn i politikken" mens andre hevdet at "Mellomkirkelig Råd mistet det globale av syne". Den siste innvending er det nyttig og nødvendig for Rådet å tenke over i det videre arbeid ettersom ønsket om å være den globale kirkes røst inn i norsk samfunnsdebatt jo nettopp er en av hovedbeveggrunnen for Rådets samfunnsmessige og politiske opptreden . Om Rådet ikke klarte det fullgodt i gasskraft-saken , må imidlertid ikke få bringe til taushet en røst som vil tale de fattige lands sak. Faktum var at KVs klimakampanje med deltakelse fra en stor mengde kirker verden over hadde elementer i seg til å kunne levere det til den norske debatten om klimaendringer og strategier for å redusere CO2 utslipp som denne debatten savnet. Slik "advocacy" vil Mellomkirkelig Råd fortsette med å gi - på mange samfunnsområder - også i 1998.

Mellomkirkelig Råd har i 1997 søkt å være en aktiv deltaker i debatten om menneskerettighetene. Engasjementet har rettet seg mot Kina, Øst-Timor, Sri Lanka, Israel/Palestina, Tyrkia, Sudan, Rwanda/Burundi, Liberia, Colombia og tidligere Jugoslavia for å nevne de viktigste.

Hovedstrategien har vært å arbeide sammen med andre organisasjoner når det er naturlig. De viktigste samarbeidspartnerne har vært de 6 organisasjonene som sammen med Mellomkirkelig Råd er "eiere" av Det

norske Menneskerettighetsfond. Det arbeid som Rådet har gjort som vertskap for Fondet i en 3 års periode, ble i 1997 "honorert" med et vedtak om fortsatt lokalisering i Mellomkirkelig Råd. Samtidig arbeider Rådet nært med Kirkens Nødhjelp når det gjelder å utarbeide strategier for og søke støtte til menneskerettighetsrelatert arbeid innen det kirkelige nettverk. På feltet asyløkere og flyktninger har Mellomkirkelig Råd i flere saker opptrådt sammen med NOAS, Amnesty og Flyktningerådet.

I 1998 skal Mellomkirkelig Råd ha en sentral rolle som medarrangør av en internasjonal konferanse om Religions- og Livssynsfrihet og planleggingen av denne startet opp allerede tidlig i 1997. Inn i denne planleggingen går også vårt ønske om å være med å skape en økt interesse i lokalmenigheten rundt nødvendigheten av å styrke menneskerettighetene. En gledelig utvikling er den økende forbønnsaktivitet i søndagsgudstjenestene. Når det gjelder informasjon og givertjeneste har Mellomkirkelig Råd også i 1997 vært en kanal for et slikt engasjement blant annet gjennom å søke om offergave til Rådets menneskerettighetsarbeid og ved å sende ut det gudstjenestemateriell som Kirkens U-landsinformasjon(KUI) og Mellomkirkelig Råd utarbeider til Menneskerettighetssøndagen 2 søndag i advent .

Mellomkirkelig Råd har i 1997 åpnet opp en offisiell samtalerunde med et annet livssynsamfunn i Norge, Det Mosaiske Trossamfunn. Kunnskapen om religionenes negative og destruktive kraft kan i dag vektlegges på en slik måte at vi mister av syne religionen som potensial og ressurs.

"Religio" betyr det som binder sammen og gir tilværelsen mening. Slik

sett har Mellomkirkelig Råds arbeid med religionskontakt og dialog i Norge i 1997 -også med Islamsk Råd - pekt framover mot et nasjonalt og globalt samfunn med et mer forsonet kulturelt og religiøst mangfold.